

Kayser: Maa jeg blot have Lov til paa mit Partis Vegne at knytte nogle faa Bemærkninger til det foreliggende Lovforslag. Hvis den nuværende Situation var af en saadan Beskaffenhed, at det for Samfundets tilbørlige Eksistens var nødvendigt, at Staten greb ind paa den ene eller den anden Maade, vilde vi ogsaa finde, at det var rigtigt, skønt vi i det hele taget ikke ønsker, at Staten, naar det ikke er i højeste Grad nødvendigt, griber ind i det frivillige Arbejde. Og hvis Sagen var saa simpel, som det fremgik af den ærede Ordførers Udtalelser med Hensyn til Afgørelsen, at man endogsaa paa Forhaand kunde sige, hvorledes Voldgiftsdommen faldt ud, vilde jeg ogsaa sige, at saa maatte man prøve et Middel, der i den Grad laa lige for og kunde anvendes saa forholdsvis let. Jeg tror dog, at Sagen ikke ligger saaledes i det foreliggende Tilfælde, at Vanskelighederne tværtimod er meget store, og at det i det hele ikke ligger saa let for denne Voldgiftsret, helt bortset fra, om man kunde blive enig om, hvorledes den skulde vælges. Der er jo i denne Henseende fremkommet Indsigelser fra Socialdemokratiets Side med Hensyn til, at Sættelsen var ligelig afvejset i det foreliggende Forslag, og det kan vel i det hele være ikke saa lidt vanskeligt at udfinde, hvorledes den skulde sættes. Man kan imidlertid slet ikke betvivle, at en Kamp, der har saa vanskeligt ved at blive afsluttet, i sin Grund har mange andre Ting end dem, der ligger saaledes paa Overfladen, at man kan sige: der mangler kun den lille Smule, det er fra de stridende Parter Side urimeligt, at de ikke vil give fra den ene Side det og fra den anden Side det, for at der kan blive Enighed; det maatte man magelig kunne, og det maatte en Autoritet udenfor let kunne ordne; derfor bør Staten gribe ind og se at jævne Striden. Den væsentligste Grund til, at Staten ikke bør gøre det, er, forekommer det mig, den, at man derved i allerhøjeste Grad vilde forstyrre den nuværende Forligsinstitution. Jeg er af den Anskuelse, at ikke alene vilde denne Institution være forstyrret for al Fremtid, men at ogsaa al Forhandling mellem Parterne, Arbejdsgiverne og Arbejderne, vilde være forstyrret, naar man en Gang var begyndt med en Voldgift som den her foreslaaede. Jeg tror, at det er af grumme ringe Betydning, at det i Forslaget hedder, at Loven varer kun et Aar. Voldgiften har da været fremme, den har været benyttet, og for hver Gang man skal til at forhandle, vil det lige fra Begyndelsen staa saaledes, at Striden til sidst

skal afgøres af Voldgift. Det vil dels overflødig gøre Forligsinstitutionen, dels gøre den meget mangelfuld og i det hele virke meget forstyrrende i alle senere Stridigheder af denne Art.

Skønt vi selvfølgelig ikke vil være imod, at det foreliggende Lovforslag behandles videre i et Udvalg, for at man kan se, hvilke andre Muligheder der kunde komme frem, og om det kunde give Anledning til et Lovforslag, der kunde paavirke selve Hovedorganisationerne i deres Sættelse eller i deres Maade at virke paa eller andet lignende, saa tror vi ikke paa, at Lovforslaget i den foreliggende Skikkelse vil kunne føre til det Resultat, som er tilsigtet.

Heilesen: I Anledning af, at der fra forskellige Taleres Side har været udtalt Frygt for, at Gennemførelsen af et Forslag som det her forelagte skulde svække Forligsinstitutionen, vil jeg gerne minde om, at Forligsinstitutionen selv en Gang har henstillet, at Spørgsmaalet om Voldgift i Arbejdsstridigheder blev optaget til Overvejelse. Det skete i det Forligsmandsforslag, der i 1911 afsluttede Spørvejsstrejken, idet der som Punkt 6 i dette Forslag fandtes en Henstilling fra Forligsmændene til Hovedorganisationerne om at optage til Overvejelse Spørgsmaalet om Voldgift indenfor de koncessionerede Virksomheder, og denne Henstilling om en Overvejelse af Voldgiftsprincippet blev den Gang billigt baade af Arbejdsgiverne og af De samvirkende Fagforbund. Vi har altsaa haft Eksempel paa, at man fra de stridende Parter Side og efter Forligsmændenes Henstilling er indgaaet paa at optage til Overvejelse netop Spørgsmaalet om Voldgift i Arbejdsstridigheder indenfor det Omraade, jeg nævnte, de koncessionerede Virksomheder.

Det overrasker mig ogsaa noget i Dag at høre denne ubetingede Afvisning af vor Tanke fra Partiet Venstres Side, idet den tidligere Folketingsmand Jensen-Sønderup som Indenrigsminister i 1912—13 tog mod en Henvisning af et Andragende, der den Gang af alle Partier her i Salen med Undtagelse af Socialdemokratiet blev henvist til ham, og som var indgivet af Hovedbestyrelsen for Kristeligt Arbejdsgiver- og Arbejderforbund, der for tredje Gang havde andraget Rigsdagen om, at Spørgsmaalet om Voldgift i Arbejdsstridigheder maatte blive optaget til Overvejelse. Den Gang var man fra de tre Partiers Side i denne Sal og fra Ministerens Side villig til at overveje dette Spørgsmaal. Jeg haaber derfor heller ikke, at Indenrigsministerens